

27.

B R O D U S
MEDITATIO TEXTUS
DIE J SANCTÆ
JOVIS.

Additis S. Patrum dictis, Quæstio-
numq; aliquot decisione, ad uberiorum textus, cùm opus est,
explicationem, & Heterodoxorum refutationem.

Q U A M

In Regia Alboënsi Academia

F R A M S I D E

DN. A S C H I L L O P E T R A E O
S. S. Theol. Doct. Profess. & Civitatis ejusdem Pastore.

*Examinis subiectum, in Auditorio Majori, huius solitudo
Addiē Decemb. 6. Anni 1650.*

J O N A S P E T R I E C E R
SUDERMANNUS.

(A) *Origen, in homil. s. ad diversos:*

Sic ut sibus cum sit nutritius, si erudo sumetur, orsaria corruptit & sit morbi causa, ita
& hoc mysterium.

(B) *Anselm. in Epistol. 1. ad Corinsh. 11.*

Indigne manducat & bibit, qui hoc mysterium aliter celebrat vel accepit, quam a Christo
traditum, ideo sit reus corporis & sanguinis Domini, id est, dabit penas mortis
Domini, oculis enim pro his, quod beneficium eius in irritu ducat.

A B O Æ.

Excudebat Petrus Wald, Acad. Typogr. Anno 1650,

Prudentia, Humanitate & Prastantia Ornatisimis Viris

DN. JACOBO ANDREÆ

Vestigium Majorum Aboæ Logistæ circumspæcto.

DN. ERICO MAGNI Hasselgreen

Generalis status Gothoburgensis vice Secretorio
perfideli.

DN. JONÆ ANDREÆ

Generos. Dn Hen. Flemmings Apollogistæ æquiss.

DN. ERICO PETRI Stång

In Lechis

DN. MAGNO LAUR. PALM

In Fagernäs Generos. Dn. Hen: Flemmings reddituum
Exactoribus Solertissimis,

Fautoribus, benefactoribus ac Sympatriotis Dilectissimis, honorandis.

Hanc concionem perofficiose dedicat
& offert:

Respondens.

CONCIO ALTERA,

De Sacramentis altaris usū, ex verbis Apostoli 1, cor:
II. v. 27. ad 33.

In Sancte & Summe Laudande Trinitatis, Patris, Elii,
& Spiritus Sancti Nomine.

Quando vetus Ecclesia iudicata comedebat agnum Paschalem; hic observandum erat, quod carnes deberent as-
fari non eliniari; panes deberent esse azymis, una manducanda
lactuca agrestes, nec quiequam maneret eis eo usq; ad mane: Es-
si quid residuum fuisset igni comburendum esset. Renuit accino
gendi, pedes calceandi, baculus in manu tenendus & festinanter
comedendum. Exod 12. Licit autem multa sint, quorum
admonemur per has ceremonias circa eum agni pascha-
lis, observanda esse in usu Sacræ cœnæ. Tamen hoc u-
nicum præceptum jam notamus. vidz. quod comedendi
essent panes fermentati. Hoc monet, ut volentes ve-
sci corpore Christi & bibere ejus Sangvinem, caveant à
fermento nequitie & malitia, sicuti monet Apostolus I.
Corinth, 5. Quod verò & lactucae agrestes, herbae amarae
una comedenda erant, admonemur quod præcedere de-
beat hoc convivium in hospitibus, amara peccatorum
recordatio, ut de illis Seriō dolent illaq; ex animo desfe-
ant, de his & alijs ex hodierno textu informandi sumus.

Oremus autem Deum, ut hodiernum hoc Evangelii ita medi-
tari queamus, ut cedat in nominu divini gloriam, nobis in
augmentum & incrementum doctrine, & bonorum operum, in
A 2 post tercios organi spem

perem & fiduciam, & tandem in eternam beatitudinem: Dicemus igitur. Pater noster &c.

Textus 1, Corinth. II. v. 27. usq; ad v. 33.

Itaq; quisquis ederit panem hunc, aut biberit de poculo Domini indignè, reus erit corpore & sanguinis Domini. Probet autem homo scipsum, & sic de pane illo edat, & de poculo illo bibat. Nam qui edit & bibit indignè, iudicium sibi ipsi edit & bibit, non dijudicans corpus Domini. Propter hoc inter vos multi imbecilles & invalidi & dormiens multi. Etenim si nos ipsos dijudicassemus, haud quaquam iudicati fuissimus, & quum judicaretur, a Domino corripimur, ne cum mundo condemnemur.

In textu recitato præscribit Apostolus suis auditoribus aliquot præcepta, quæ observari voluit ab illis in mandatione corporis & bibitionis sanguinis Christi, videlicet ut mortem Domini annuncient, ne indignè manducando & bibendo, edens & bibens reus fieret corporis & Sanguinis Domini: Itaq; hospites hujus convivii prius probant se, dijudicantes corpus Domini, ne sibi edant & bibent in iudicium. Confirmatur hic doctrina nostra Catechetica de Sacramento altaris, quod opus sit, ut digni sint hospites hujus mensæ, v. 13. Non ex eo qui jejunant de corpus suum præparant: Sed ut fidem habeant in hæc verba: Quod pro vobis datur & effunditur in remissionem peccatorum: qui non credit his verbis aut de illis dubitat indignus, ineptus & imparatus est; nam hoc verbum, pro vobis; requirit corda credentia. inquit Lutherus.

gus. Excitamus quoque; ad orandum: Sanctificeatur nomen tuum, adveniat regnum tuum, fiat voluntas tua, sicut in celo & in terra.

P A R T E S.

1. De salutari hujus Sacramenti usu & qui sunt illius fructus & commoda
2. De indignorum mandatione quam periculosa illa sit & damnoſa.

Atque haec sunt istae partes, quas haec vice breviter & simpliciter tractare constituimus: Omnipotens & aeternus Deus, Pater noster cœlestis dilectissimus, nobis omnibus benedicit, cunctaque utiliter & fructuose cedere faciat.

P A R S P R I M A

In qua meditamur:

I. Uſus hujus Sacramenti necessitatem. Hujus Sacramenti uſus necessarius est, necessarium est, ut qui audiunt verbum Dei, etiam participes fiant hujus Sacramenti. Et qui baptizati sunt, hoc Sacramentum non negligant. Jubemur audire Christum & illius mandato obsequi, in audiendis concionibus nostrorum doctrorum qui vos audit, inquit Christus, me audit. Sed Christus non solum jubet nos audire suum verbum, sed etiam jubet nos edere & bibere in Sacramento altaris, edere illius corpus & bibere ejus Sanguinem, dicit enim Christus: in institutione hujus cœni accipite & manducate. Et Apostolus Paulus idem docet ex ore Christi in hoc textu,

L. C. Nullo modo negligendum est hoc Sacramen-
tum. Nec Sufficit orthodoxe & pie sentire de hoc Sa-
cramento, sentire Christi corpus & Sangvinem verè ad-
esse in hac eæna, exhiberi & sumi in hac eæna: Nec suffi-
cit, adesse in templo & aspicere alios utentes hoc Sacra-
mento, sed opus est, ut quilibet auditor utatur hoc Sacra-
mento, qui se potest ad illud præparare, & illud probare,
quare vix nomen Christiani hominis meretur, qui hujus
Sacramenti usum non curat. Nam sic videtur Christi
Sangvinem & corpus contemnere, quod sine blasphemia
fieri non potest.

II. Usus hujus Sacramenti

crebitatem. Crebrius & saepius hoc Sacramento uten-
dum esse indicat salvator ipse, dicens in institutione hu-
jus eæna, quotiescumq; biberitis, hoc facite in mei com-
memorationem. Quibus innuit Christus: Qui enim di-
xit quotiescumq; ederitis & biberitis, is eodem ostendit
se exigere crebriorem hujus Sacramenti usum.

L. C; Hinc licet colligere, non decere verum Chri-
sti unum rariusculè hoc Sacramento uti, sed potius saepius
utendum hoc Sacramento, ut crebrior sit apud nos mor-
tis Domini commemoration & annuntiatio. Haec cum
sit utilissima, ut Postea videbimus, minime diu intermis-
tenda est. Potest quidem etiam haec commemoration
Christi & annuntiatio mortis ejus, fieri ex meditatione
verbi Dei, Historiæ passionis Christi; verū omnium o-
ptime & commodi simile per hujus Sacramenti usum, quod
ita ante mortem instituit. Hoc ipsum Christus optimè
novit ideoq; decet nos in ipsius voluntate pie acquiescere
ideoq; etiam hoc Sacramento sape & crebro uti.
Deploranda autem est securitas & impænitentia hominū,

negle-

qui neglectis peccatis suis & æterna damnatione quam
peccata & impænitentia secum trahit, stolidæ contemnit
Salutis media. Quasi nullus esset Diabolus, nulla tenta-
toris calliditas, quasi caro nostra non militaret contra
animam nostram, quasi nulli impij in mundo, qui nobis
inimicitias instruerent, non recordantur quod militia sit
vita nostra super terram, Jobi. 7. cap. Securi homines
clamant, cū tñ. impij nō sit pax. Cotrigant itaq; se & emē-
det isti homines excutiant ista tarditatem & ta diuum hujus
Sacri convivij, meminerint sibi à Christo dictum: quoties
cunq; ederitis & biberitis, meminerint Apostolum Paulum
itidem docuisse, sepius Sacra hæc cæna utendum.
Quod si in nobis sentiamus fastidium aliquod hujus Sacri
convivij. Detim oremus, ut per Spiritum suum Sanctum
fastidium illud pellat desideriumq; excitet. Nec propte-
rea ab hac cæna diutius abstinentum, quod interdū obsta-
cula quædam se offerant, & quod non vidcamur nobis tam
digni, tantummodo faciat misquod possumus, & Deum, ut
nos dignos faciat, oremus. Fatendum quidem cum Cen-
turione isto: Domine non sum dignus, ut subeas tectum
meum, at tu potes me dignum facere.

III. Præparationis ad hunc
usum verum modum. Vera est præparatio & pro-
batio, qua digni sumus hospites, si vere pariteat nos no-
strorum peccatorum, si agnoscamus peccata nostra, quod in
peccato concepti & nati sumus, Psal. 51. Si agnoscimus
nos peccare verbis & operibus, scientes & nescientes,
contra primam & secundam tabulam decalogi. Si de
his omnibus serio doleamus, cum Petro, Maria Magdale-
na, cum latrone in eruce, cum Publicano, cum Prodigo
etiam in Christum remissionem petamus, cum
Sancto

Sacrum habeamus propositum vitam & mores emens
dandi. Pro ut hæc indicat Regius propheta David Psal.
51. v. 5. 6. 7. 8. v. 9. 10. 11. 12. 13. 17. 18. 19. & Lutherus
breviter verana probationem & preparationem ad hoc
Sacramentum hanc esse dicit: Jejunare, inquit, & corpus
suum preparare, est quidem bona & extrema disciplina,
verum ille est dignus & probe paratus, qui habet fidem in
hæc verba, quod pro tobis, qui autem non credit, est indig-
nus & imparatus, quia hoc verbum, pro tobis requirit
corda credentia...

IV. Fructus & utilitatis magnis

tudinem. Ita enim Christus hoc Sacramentum insti-
tuit in sui nominis gloriam, in mortis sue recorda-
tionem, tamen hoc Sacramento dignè utentes, non absq;
fructu & emolumento hoc faciunt. Recordatio enim
ista mortis Domini in Sacra cena, non est sine virtute &
efficacia, & adest Spiritus Sanctus & novos motus, Deo
gratos & utentibus utiles & Salutares, excitat. Cibus &
potus corporalis assumitur, in corporis recreationem
& refocillationem, etiam ad hilaritatem. Cibus hic Spi-
ritualis ac pot, qui in hoc convivio exhibetur corpus qui-
dem non nutrit & ossa, sed animam impingvat, illi dul-
cis est cibus, dulcior melle & favo. Per hunc cibum
unitur anima nostra Christo, unde ei maximum robur
& firmitas de quo labore loquitur Isa; cap. 40. De hoc
etiam Dav. Palm. 23. per totum Psalmum. Per hunc
cibum etiam caro nostra vim quandam consequitur im-
mortalitatis, ita ut, quamvis externus homo corrup-
tur, in pulverem redigatur, tamen in extremo die, ad
vocem Archangeli & tubæ Dei, resurget ad perpetuā vitā
& immortalitatem, cuius rationē adfert Apost.

ad

ad corinth. 15. vid z. quia Christus est nostrum caput,
nos ipsius membra, si caput resurrexit, etiam membra re-
surgent.

L. C. Excitabit nos hic fructus ad frequentiorem
hujus Sacrae cœnæ usum; quod si ad recreationem corpo-
ris, non intermissimus usum cibi & potus, & appetitus ci-
bi & potus bonum est signum, indicium vldz, caloris na-
turalis, per quem vita continuatur: sic desiderium hujus
cibi Spiritualis, in hac sacra cœna; bonum est signum
animæ videlicet ad participationem æternæ felicitatis pro-
parantis. Nemo dicat: non video in hoc convivio quic-
quā præter panem & vinum, & illa tñ. in exigua quantita-
te, ut nulla sit inde corporis refocillatio, non sedetur inde
fames, non sitis relingvatur. Verum enim vero est ali-
us cibus in hoc convivio, aliasq; potus, quem oculus non
videt, animæ tamē nutrimentum præstat, & vires redi-
dit. Corpus & sanguis Jesu Christi ore quidem mandu-
cator & sumitur; sed id non naturaliter operatur, sed spi-
ritualiter. Et propterea etiam ad roborandam animam
nostram & fidem nostram in Christum sub exitum ex
hac vita, id dare solemus, ut Spirituale viaticum: quo ani-
ma nostra instructa à Sanctis angelis in sinum Abraham,
felicissime ducatur, & ssvavissimè recipiatur, & caelesti-
bus bonis ac delicijs perpetim fruatur. O magnam hu-
jus S. cœnæ utilitatem, o Ssvavissimos hujus cœnæ fru-
ctus, o Sacrum convivium, in quo Christus sumitur,
mors ejus recolitur, mens impletur gratia & sempiterna
gloria.

SECUNDA PARS.

In prima parte habuimus meditationem veri S. Sa-

lutaris usus hujus Sacramenti, in hac secunda parte
periculocissimam ejus ab usum considerabimus.

In qua meditamur.

I. Quod in dignivere particeps

fiant in S. cena corporis & sanguinis Christi, &c; ac digni
participes fiunt utriusq; licet magno cum discrimine,
quoad fructum & utilitatem. Non magis abest corpus
Christi & Sangvis ejus cum indigni utuntur haec cena,
quam eum ea digni utuntur. Nec minus accepit juda
Ischariod, indignissimus ille hospes, in prima institutio-
ne cena corpus & Sangvinem Christi, quam reliqui di-
scipuli. Et Apost. dilecte dicit, aliquos indignae man-
ducare panem hunc & bibere calicem Domini indignè,
& reos fieri corporis & sanguinis Christi, hoc est, ipsos
abuti in propriam perniciem corpore & sanguine Chri-
sti, ipsos sumere, ipsos edere corpus Christi, ipsos bibe-
re Sangvinem Christi, ut indignos hospites. Quomo-
do itaq; rei fierent corporis & Sangvinis Christi, si ejus
en sua indignitate non fierent particeps. Neq; eorum
indignitas, fidem & veritatem instituentis evacuat vel
annihilat. Verissime enim dicitur, quod sumentis Sacra-
mentum aut administrantis illud, dignitas vel indignitas
non mutat Sacramentum & Apostolus Paulus dicit indignos
reos fieri non symbolorum, panis & vini, sed corpo-
ris & sanguinis Christi. Et Augustinus ait: indigne quis
sumens Sacramentum Deminicum, non efficit ut quia
ipse malus, nullum sit, aut qui ad salutem non accipit
nihil accepit, corpus enim Christi & Sangvis Domini ni-
hilominus erat etiam illis, quibus dicebat Apostolus: qui
man-

manducat indigne judicium sibi manducat, exemplum
proditoris Christi. C. Valde horribile est, indigne S. cena uti, quan-
doquidem illic nobis datur non corporis cibus & potus,
quietiam cum magna reverentia & seria gratiarū actio-
ne sumendus est, uti Apostolus monet. At hic in hoc
convivio in eibum datur Sanctissimum Christi corpus,
vidz. corpus divinitati unitum filij Dei corpus, ad biben-
dum datur nobis in hoc convivio; potus Sanctissimus i-
psius Dei Sangvis. Deus enim proprio Sangvine re-
demit Ecclesiam Sangvis filij Dei emundat nos ab omni
peccato, quisq; ergo volens hoc sacramento uti, digna
primum præparatione cogitet, faciat quod in se est, De-
num vero cum primis oret, ut se dignum faciat, & ut ille
vestem sibi nuptialem induat. Ne ipsi hoc accidat, quod
hospiti isti in regijs nuptijs, veste nuptiali non induito, ne
dicat ipsi: Amice, quomodo huc intrasti, non habens
vestem nuptialem. It jubeantur servi ligare eum pedi-
bus ac manibus, & proiecere eum in tenebras exteriores,
in quibus est fletus & stridor dentium. Matth. 22.

II. Indignorū descriptionem.

Indigni illi hic non censentur, qui non tam Sancti sunt,
quam cupiunt esse, esuriunt quidem & sitiunt justitiam;
mallent liberati esse a corporis peccatis in membris suis,
sentiunt legem in membris suis rebellantem legi in me,
res sua, vellent ex tota mente & corde Deum diligere, &
proximum suum sicut se ipsum, dolent & anguntur cum
hoc præstare nequeunt, consugiunt vero ad Christum
ut laborantes & onerati, ejusq; justitiam esuriunt & siti-
unt, & fide induunt sibi illius justitiam & Sanctitatem, orant
ut Deus det gratiam ad vitam emendandam. Hi sunt
qui.

quidem peccatores, sunt indigni hospites, ex se non habentes vestem nuptialem; Ac propter ea merito arcedi ab hoc Sacro convivio. vel ex illo ei sciendi; verum quia stolam justitiae Christi induerunt, dignissimi censentur, & pro convivis gratissimis censentur, id quod patet ex Luc. 15. cap. in quo commemoratur, quomodo Christus peccatores receperit, cum eis manducaverit & biberit & familiarissime conversatus sit & in hoc se recte facere aliquot similitudinibus demonstrat. Addens hanc jucundissimam clausulam: quod sit gaudium in celis super uno peccatore se resipiscere, quam super nonaginta justis qui non indigent penitentia. Et quod gaudium sit sanctis angelis de peccatore resipiente. intelliguntur itaque per indignos, cum Apostolo Paulo, non tales peccatores, sed qui peccatis suis prioribus addunt impenitentiam, hypocrites, quando nec peccata sua cum dolore agnoscunt, nec veram fidem in Christum habent, nec propostum emendandi mores, ne autem Athei habeantur, aut excommunicentur, penitentiam simulant, & praetextu & Specie nominis & obedientiae Christianae, veniunt ad eamnam Domini. Talis hospes in hoc Sacro convivio erat Iudas Christi proditor. Omnino detestanda est homini Christiano Hypocrisia & impenitentia, unde etiam Christus gravissime redarguebat Phariseorum simulationem & curam despecie externe Sanctitatis: vobis, inquit, pharisei Hypocrites, Matth. 23. & Christus Matth. 7. dicit non omnis qui dicit mihi, Domine Domine, intrabit in regnum celorum, sed qui facit voluntatem patris mei qui est in celis". L. C. Operam demus Sedulo, ne indignitas aliqua, qualis jam descripta est, nobis exprobretur, sicuti convivae isti vitio vertebarunt & indignitati, quod non habentes vestem nuptialem, alijs hospitibus sole immiscerent, putatis suam

suam stoliditatem & rusticitatem potuisse latere patrem familias. Et sicut isti convivæ accidit, ut ejus indignitas innotesceret patri familias, ac diceretur ei: Amice quomodo hue intrasti, non habens vestem nuptialem! Sic omnibus eveniet indignis hospitiis in hoc Sacro convivio. Etiamsi homines lateat quod indigni sunt, Deum tamen non latet, nam ipse Scrutatur cor & tenes Psal. 7.^{v.} 10. Orandum autem, ut Deus nos dignos faciat, probet cor nostrum, examinat nos, percipiat animum nostrum, respiciat nos an in mala aliqua simus, ut ducat nos in viam æternam Psal. 139.^{v.} 23, & 24. neq; desperandum est de nostra dignitate, etiamsi sentiamus infirmitates, modo credamus illas propter Christū nobis condonari, peccata enim tecta, & iniquitates remissa non nocent, non coquinant nuptialem ornatum. Ideoq; David illum beatum pronuntiat, cui iniquitas remissa, & peccatum tectum est cui Dominus non imputat peccatum. Qui autem beatus pronuntiatur nullo modo indignus sensus est.

III. Quæ indignorum hospitū

pæna. indigni hospites in hoc convivio quamvis participes fiant corporis & Sangvinis Christi, non tamen vivificant & salutarem fructum percipiunt Dicit quidem Christus Joh. 6. Qui manducat carnem meam & bibit Sangvinem meum, habet vitam æternam. Verum istis verbis non loquitur Christus de Sacramentali manduca-tione, quæ etiam potest sine fructu esse, & ad judicium fieri, quando manducans sit reus corporis & Sangvinis Domini, tum enim indigne manducando & bibendo hospes edit & bibit sibi judicium, non discernens corpus Domini. Loquitur Christus dicto loco de manduca-

ne corporis & bibitione sanguinis. Spirituali, quæ sunt si-
de, etiam extra hanc Sacramentalem mandationem,
quæ his symbolis panis & vini instituitur, in qua vere
præbetur corpus & sanguis Christi vescientibus, sive
sunt digni, sive sint indigni. Qui digni sunt, salutare
percipiunt fructum, indigni vero manducant & bibunt
sibi in judicium. Christus non solum vita, sed etiam ju-
dex est universæ carnis, quod ipsum etiam satis superq; te-
statur Apostolus I. corinth. 11. v. 29. Qui manducat & bibit
indigne, judicium sibi manducat & bibit mōdi judicās corp. Do-
mini. verba autē apud Joh. manducare corp. Christi & bi-
bere ejus sanguinē, non significant ore accipere, sed crede-
re in Christū pro nobis passū pro peccatis nostris mortu-
ū, & quod propter justitiam nostrā resurrexit. Si utrumq;
edere & bibere conjugatur in S. cœnæ usū salutaris est
usus, rogandus itaq; Deus ut fidē nobis ad augcat, calamū
quassatum non conterat, linum fumigans non extingvat.
Pænam vero quod attinet, ejus abnoxij sunt (vel rei fi-
unt) indigni hospites, illa duplex est, æterna & tempo-
ralis. Æterna pæna indicatur voce judicii. Est enim
manducare & bibere sibi judicium, Deum prouocare ad
vindictam, & pænas sibi attrahere, non modo temporalis
sed etiā æternam. Pæna temporalis indicatur ab
Apostolo his verbis: multi infirmi inter vos, & imbe-
cilles inter vos: Et dormiunt multi, id est, quia multi in-
ter vos haec tamen indigne sumserunt cœnā Domini; ideo
Dominus eos punivit, ut in mōbos incidenter: Quidam
etiā præmatura morte ob profanationem cœnæ Domini
ex hac vita decesserunt.

L. C. Interest itaq; & promagni refert ne indigno
hoc Sacramento quis utatur, siquidem non solum non
prodest

prædest nobis indignus sumptū. Verū etiam nocet animæ
& nocet corpori; Non est a. propter ea abstinendū ab hoc
Sacramento propter periculum indignitatis, sed potius
id operam demus, ut frequenter & digne cænam Domini
nisi. Surnattius. Neq; enim ille sine peccato est, nec ju-
dicium declinat, neq; ab infirmitatibus corporis, repen-
tina morte, tutior esse potest, qui hanc cænam negligit,
quam ijs qui illa indigni sunt, in utraq; periculum eit, &
in indignis hujus Sacramenti sumptione, & in hujus Sacra-
menti omissione, utrumq; habet pænam secum, omi-
tere quod faciendum eit & facere quod omitendum
esset. VSA tangens archam Domini contra præceptum
divinum occiditur a Deo. 2. Sam. 5. cap. Rex Ahas
jubetur petere signum a Deo sed non vult & propter ea
repræhenditur a Deo Isa. 7. cap.

Atq; hæc dicta sunt de his duabus partibus qua-
rum prima erat de salutari hujus Sacramenti usu; secun-
da de indignorum manducatione, & quam periculoſa
illa sit.

Domine JESU Christe filij Dei vivi qui nos paſce-
re voluisti quo ad animam nostram, verbo tuo, Es
 hoc Sacramento altaris, ita ut utrumq; coniunctum ve-
lis, utriusq; usum in Ecclesia esse, Es neceſſitas nostra
utrumq; Salatis medium exigat. Et tantum sit peri-
culum ex indignitate, ut sumentes iudique, ſibi dampnū
Es corporis Es animæ attrahunt, te rogamus supplices
ut tu nobis indignitatem illam exuas, venimus ad te la-
borantes Es onerati indignitate, induc nos ſtola justi-
tia tua, cor novum crea in nobis, dirige illud totum, in
tui

tui nominis gloriam, ut hic ista uniamur tibi per corporis Es sanguinis tui sumptionem, ne unquam a te segregemur.

Benedictio, & Claritas & Sapientia, & Gratiarum actio, & Honor, & Virtus, & Fortitudo, DEO nostro, in secula seculorum, Amen. Apoc, 7:12.

QUESTIONES.

1. Potestne corpus Domini in Sacra cena manducari ad judicium? Resp.

Id paulus noster verbis perspicuis affirmat: Qui edit & bibit indignè, judicium sibi edit ac bibit, non discentens corpus Domini. V. 29. Et iterum: Quisquis ederit panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis ac Sangviniis Domini. V. 27. Quibus verbis nihil clarius dici posset.

2. Reade ne v.31. Hujus capituli: si nos ipsos djudicaremus non judicaremur a Domino, referri potest ad panas sponte assumptas? Resp.

Utitur inter cætera etiam hoc loco Bellarminus lib. 4. De pœnit: cap. 14. ubi scribit, velle Apostolum, ut qui se discutiunt, si malefacta in se inveniunt, ea corrigant & puniant, ne a Domino gravius puniantur. Sed præcepit quidem Apostolus, ut homines se ipsos excutiant, vitia sua detestentur & fugiant, ut autem propterea in propria sua viscera se viant, pœnis Sponte assumptis, hoc nusquam reperitur. Est enim ea diaxpiris quam Paulus a nobis requirit, examen & discussio cordis, non flagellatio, aut percussio corporis. Quod si tamen in ista diaxpiris, simul inclusoris labores se vigilias, quibus lascivia earnis excurrit, non magnopere reclaudimus, modo non vel necessarium quid inde fiat, vel opus satisfactorium pro delictis procedatur. Nam panas Dei peccatis nostris promeritas, non propria corporis afflictio, sed sola Dei misericordia in vere penitentibus avertitur locum ferme, 18. y. repente loquas adversum gentes, &c.